

Okruhy k státním závěrečným zkouškám

Pracoviště: Ústav klinické rehabilitace, FZV UP v Olomouci

Studijní program: Ergoterapie – bakalářské studium

Předmět SZZ: Ergoterapie

Teorie ergoterapie

1. Vymezení oboru ergoterapie (definice, cíle, oblasti výkonu, činnosti a uplatnění ergoterapeutů).
2. Ergoterapeutický proces, role a spolupráce v multidisciplinárním týmu.
3. Hodnocení v ergoterapeutické péči (význam, hodnocení dle účelu, přístupy ve strategii hodnocení: „top-down“, „bottom-up“, tvorba cílů – S.M.A.R.T., vymezení základních pojmů: zdravotní postižení, impairment, disabilita, handicap, defektivita, kompenzace, reedukace, integrace).
4. Odběr anamnézy, aspekční vyšetření a hodnocení dospělého klienta (formy a průběh rozhovoru, vyhodnocení, význam a náležitosti aspekčního vyšetření, přirozené pohybové chování klienta, procesní pozorování klienta).
5. Standardizované metody a nástroje v ergoterapii (základní psychometrické vlastnosti, normy, příklady standardizovaných testů používaných v ergoterapii – motorická oblast, senzorická oblast, kognitivní oblast).
6. Filozofický základ ergoterapie, modely zdravotní péče a praxe využívané v ergoterapii (biomedicínský model, biopsychosociální model, přístup zaměřený na člověka).
7. Rámce vztahů v ergoterapii (biomechanický, neurovývojový, senzomotorický, kognitivně-percepční, kognitivně-behaviorální, psychodynamický, zaměřený na skupinu – terapeutické koncepty, principy práce, léčebné aktivity).
8. Modely praxe v ergoterapii (MOHO, CMOP, PEO, KAWA, Vdt MoCA, model adaptace zaměstnávání).
9. Psychosociální aspekty zdraví a nemoci v ergoterapeutické praxi (potřeby nemocných, hledisko věku, bariéry prostředí, možnosti terapie v oblasti psychosociálních funkcí a poruch, specifika práce se skupinou).
10. Biomechanické aspekty zdraví a nemoci v ergoterapeutické praxi (subsystémy pohybového systému, intenzita zatížení, ergonomické hledisko manipulace s břemeny, ergonomie pracoviště).
11. Kineziologie horní končetiny a úchopová funkce (biomechanické a somatosenzorické parametry).

12. Testování manipulačních funkcí (způsoby hodnocení, standardizované testy jemné motoriky).
13. Vyšetření somatosenzorických funkcí (neurofyziologické hledisko, způsoby hodnocení povrchového a hlubokého čítí, standardizované testy).
14. Vyšetření a hodnocení běžných denních aktivit (způsoby hodnocení, ADL, testy).
15. Vyšetření a hodnocení kognitivních funkcí (kognitivní funkce, neurofyziologické hledisko, způsoby hodnocení, standardizované testy, terapeutický plán, limity).
16. Vyšetření, hodnocení, principy práce a terapeutické přístupy u dětských pacientů s vrozeným či získaným postižením.
17. Vývoj dítěte (charakteristická období, klíčové momenty ve vývoji motoriky a socializace, psychický vývoj, vývoj řeči).
18. Role ergoterapeuta u poruch učení (druhy poruch, možnosti ergoterapeutické intervence v reedukaci, poruchy sensorické integrace, specifika např. u PAS, ADD, ADHD).
19. Vyšetření grafomotorických funkcí (neurofyziologické hledisko, kineziologické aspekty, způsoby hodnocení, ergoterapeutická diagnostika).
20. Ergodiagnostika (definice, hodnocení práce, pracovní potenciál, ergoterapeutické vyšetření, hodnocení celkové fyzické zatížitelnosti, úkolová analýza, význam v předpracovní a pracovní rehabilitaci).
21. Neurorehabilitace (neuroplasticita, motorické učení, cílová skupina pacientů, principy práce, terapeutické metody a prostředky, komunikace).
22. Medicína založená na důkazech (vymezení problému, principy EBP, stanovení relevantního terapeutického postupu, relevantní zdroje informací, biomedicínský výzkum).
23. Bariéry (vymezení pojmu, legislativa, rozdělení, hodnocení prostředí, řešení exteriérových a interiérových překážek pro osoby se smyslovými a pohybovými typy postižení).
24. Kompenzační pomůcky v ergoterapii (podmínky kompenzování, typy kompenzačních pomůcek, požadavky na kompenzační pomůcky, legislativa – příspěvky na pomůcku).
25. Kompenzační pomůcky pro osoby se smyslovým postižením (řešení porušené komunikační funkce, transfery).
26. Kompenzační pomůcky dle věkových skupin a onemocnění (děti, dospělí v produktivním věku, senioři).
27. Ortopedicko-protetické pomůcky (rozdělení, typy, materiály, indikace, využití v ergoterapii).
28. Kreativní techniky v kontextu ergoterapeutické praxe (vliv na fyzický a psychický stav pacienta, nastavení aktivity v závislosti na ergoterapeutickém vyšetření, analýza činnosti, věkové aspekty při volbě vhodné činnosti, specifika u vybraných onemocnění).

29. Základní poznatky o kineziologii ruky. Kinematika funkčních spojení karpu a ruky, palce a prstů. Význam interosseálních a lumbrikálních svalů. Základní klasifikace úchopů a jejich charakteristika u nejčastějších klinických poruch. Funkce lidského palce. Pojem stereognozie. Ideomotorika ruky.
30. Základní poznatky o kineziologii lokte a zápěstí. Kinematika pronace a supinace předloktí, dorsiflexe a dukčních pohybů v zápěstí. Význam předloketních kostí, interosseální membrány, proximálního a distálního radioulnárního spojení v mechanice periferie horní končetiny.
31. Pohyby funkčního komplexu ramene. Mechanika jednotlivých spojení, popis a význam tzv. skapulo-humerálního rytmu v hybnosti ramenního pletence. Kineziologie a patokineziologie m. biceps brachii.
32. Statika (stabilizace) a dynamika kyčelního kloubu. Interpretace kolodiafyzárního a antevertzního úhlu krčku stehenní kosti. Svalové a vazivové komponenty zajišťující stabilizaci kyčelního kloubu. Kineziologie flexe, extenze a abdukce v kyčli. Trendelenburg(-ův) test.
33. Kineziologie kolenního kloubu. Význam měkkých tkání pro statiku a dynamiku kolene. Zapojení hlavních svalových skupin při flexi a extenzi kolene v otevřeném i uzavřeném pohybovém řetězci. Funkční ko-aktivace periartikulárních svalů. Definice a význam tzv. zámku kolenního kloubu.
34. Základní poznatky o kineziologii hlezenního kloubu. Kineziologie talokrurálního a subtalárního spojení. Význam jednotlivých funkčních skupin bérceových svalů pro stoj a chůzi.
35. Základní poznatky o kineziologii chodidla. Kineziologický obsah jednotlivých pohybů: dorsální flexe, plantární flexe, supinace a pronace. Funkční interpretace jednotlivých oblouků chodidla pro celkovou posturu a lokomoci.
36. Kineziologie krční páteře, TMK komplexu. Význam stability a dynamiky segmentů krční páteře ve vztahu k horním končetinám a orofaciální oblasti. Ergonomické hledisko.
37. Kineziologie hrudní páteře. Stabilita a dynamika segmentů hrudní páteře ve vztahu k proximálním a distálním segmentům trupu. Stabilizační systém páteře, ergonomické hledisko.
38. Kineziologie bederní páteře. Kineziologický obsah stability a dynamiky segmentů bederní páteře ve vztahu k pánvi a dolním končetinám a ve vztahu k hrudníku. Stabilizační systém páteře, ergonomické hledisko.
39. Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví (MKF, ICF).
40. Využití ergoterapie v jednotlivých disciplínách speciální pedagogiky (charakteristika jednotlivých disciplín, možnosti terapie, principy komunikace a zásady práce s klienty).

Ergoterapie v klinických oborech

1. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů po cévní mozkové příhodě (patofyziologie, klinický obraz, diagnostika, léčba, terapie, kompenzační pomůcky, úpravy prostředí, edukace, testování, neurorehabilitační postupy, specifikum hemiparetické ruky).
2. Ergoterapie a komplexní rehabilitace dětí s dětskou mozkovou obrnou (etiologie, incidence DMO, klasifikace, klinické obrazy, vývojové principy, terapie).
3. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s transverzální míšní lézí (patofyziologie, etiologie vzniku, klinický obraz podle výšky léze, terapie, kompenzační pomůcky a asistivní technologie, edukace, ADL, ergodiagnostika).
4. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s postižením extrapyramidového systému (patofyziologie, etiopatogeneze, extrapyramidové syndromy, diagnostika, terapie, režimová opatření).
5. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s mozečkovým postižením (etiopatogeneze, klinický obraz, diagnostika, terapie, režimová opatření, kompenzační pomůcky a opatření).
6. Ergoterapie a komprehenzivní rehabilitace pacientů s roztroušenou sklerózou (etiopatogeneze, klinický obraz, diagnostika, terapie, režimová opatření, kompenzační pomůcky a opatření).
7. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s postižením brachiálního plexu (periferní motoneuron, etiopatogeneze, klasifikace, klinické obrazy, diagnostika a terapie, režimová opatření, kompenzační pomůcky).
8. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s postižením n. medianus (patofyziologie, klinický obraz, diagnostika, klinické testy, terapie).
9. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s postižením n. ulnaris (patofyziologie, klinický obraz, diagnostika, klinické testy, terapie).
10. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s postižením n. radialis (patofyziologie, klinický obraz, diagnostika, klinické testy, terapie).
11. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s postižením periferních nervů dolních končetin (patofyziologie PNS, klasifikace, klinické obrazy, diagnostika a terapie).
12. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s postižením n. facialis (patofyziologie PNS, klasifikace, klinický obraz, diagnostika a terapie).
13. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s postižením orofaciálních funkcí (patofyziologie, klasifikace, klinický obraz, diagnostika a terapie, kompenzační pomůcky a režimová opatření, problematika polykání, artikulace, komunikace).

14. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s chronickým vertebrogenním postižením (patokineziologie, klinický obraz, formy onemocnění, léčba – konzervativní / operační, terapie, režimová opatření, edukace pohybových stereotypů, prevence).
15. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů po implantaci kloubních náhrad na horní končetině – a) rameno a loket b) ruka (etiologie, kineziologie, diagnostika, terapie, edukace, kompenzační pomůcky, úpravy bariér).
16. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů po implantaci kloubních náhrad na dolní končetině (specifika artrózy, degenerativní a úrazové etiologie, kineziologie, diagnostika, terapie, edukace, kompenzační pomůcky, úpravy bariér).
17. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů po amputacích na HKK (dělení, příčiny, typy protéz, terapie před a po oprotézování, edukace, úpravy prostředí).
18. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů po amputacích na DKK (dělení, příčiny, typy protéz, terapie před a po oprotézování, edukace, úpravy prostředí).
19. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s revmatickými onemocněními a) periferních kloubů b) osového aparátu (charakteristika, etiopatogenze, průběh onemocnění, terapie, režimová opatření, kompenzační pomůcky, prevence sekundárních změn).
20. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s frakturami a luxacemi v oblasti ramene (anatomie, kineziologie, příčiny a typy, diagnostika, terapie, komplikace, režimová opatření).
21. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s frakturami a luxacemi v oblasti lokte (anatomie, kineziologie, příčiny a typy, diagnostika, terapie, komplikace, režimová opatření).
22. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s frakturami a luxacemi v oblasti ruky a zápěstí (anatomie, kineziologie, příčiny a typy, diagnostika, terapie, komplikace, režimová opatření).
23. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s frakturami dolní končetiny (anatomie, kineziologie, příčiny a typy, diagnostika, terapie, komplikace, režimová opatření).
24. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s poraněním šlachového a vazivového aparátu ruky a předloktí (anatomie, patokineziologie, diagnostika, klasifikace poranění, chirurgická řešení / konzervativní léčba, zásady terapie, funkční hodnocení ruky, dlahování).
25. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s onemocněním šlachového a vazivového aparátu ruky a předloktí – tendovaginitidy, Dupuytrenova nemoc, Swan neck deformita, Buttoniere deformita (patokineziologie, diagnostika, léčba a terapie, funkční hodnocení ruky, dlahování).
26. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s entezopatiemi v oblasti horní končetiny (patofyziologie, klinický obraz, diagnostika, terapie, režimová opatření, edukace, kompenzační pomůcky).

27. Vadné držení těla (ontogenetický vývoj ve vztahu k držení těla, klasifikace, diagnostika, terapie (konzervativní léčba), režimová opatření, škola zad, edukace).
28. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů vyžadujících intenzivní péči (JIP, ARO) (etiopatogeneze ICHS, IM, nitrohruční operace, konzervativní / operační léčba, specifika práce na akutních lůžkách, možnosti terapie, polohování, režimová opatření).
29. Ergoterapie a komplexní rehabilitace pacientů s kognitivním deficitem (kognitivní funkce, typy poruch, specifika dospělého a dětského pacienta, diagnostické testy, terapie, principy práce, režimová opatření a kompenzační pomůcky).
30. Ergoterapie a komplexní rehabilitace u pacientů se senzorickým deficitem (poruchy/ztráty zraku a sluchu) - (patofyziologie, klasifikace, zásady komunikace s pacientem, kompenzační pomůcky a asistivní technologie, terapie v rámci ADL).
31. Ergoterapie a komplexní rehabilitace geriatrických pacientů (stárnutí, častá onemocnění a rizika, home care, specifika ergoterapie v domovech a LDN, pomůcky a asistivní technologie).
32. Ergoterapie a komplexní rehabilitace v onkologické a paliativní péči (organizace paliativní péče, specifika a možnosti terapie, polohování, režimová opatření, komunikace s pacientem).
33. Ergoterapie a komprehenzivní rehabilitace v psychiatrické péči (etiologie, vybrané diagnózy, specifika a možnosti terapie, režimová opatření, skupinové terapie, psychosociální přístupy v ergoterapii).
34. Role ergoterapeuta v předpracovní a pracovní rehabilitaci (místa uplatnění, oblasti zájmu, ergodiagnostika, profesiogram, sociální rehabilitace, chráněné pracoviště, možnosti terapie).
35. Ergoterapie a komplexní rehabilitace v domácí a komunitní péči (home care, možnosti uplatnění, specifika a možnosti terapie, práce s rodinou, skupinové terapie, edukace).